

Bilişim Okuryazarlığı

Lecture 12

Msc.Ali Mertcan KÖSE

İstanbul Kent Üniversitesi

Outline

1. Grafikler

- ▶ *Grafikleri Kullanmak*
- ▶ *Kuruluş Şemaları*

2. Grafik Nesneleri

- ▶ *Ekleme, Kullanma*
- ▶ *Çizim*

3. Çıktıları Hazırlamak

- ▶ *Hazırlık*
- ▶ *Kontrol ve Sunum*

Grafikler

Kuruluş Şemaları

Figure 1: Çizimler Grubu-Grafik.

Kuruluş Şemaları

Resimler

Sunu içeriğinin, şekil ve metinlerin yanı sıra resimlerle desteklenmesi hem görselliği hem de aktarılacak bilginin akılda kalıcılığını artırır. Ayrıca metinlerde vurgulanmak istenen anahtar kelimeler resimlerle ilişkilendirilerek sunumun daha etkili olması sağlanabilir.

Kuruluş Şemaları

Figure 2: Ekle Sekmesi-Resim.

Kuruluş Şemaları

Slayta resim eklemenin birçok yolu vardır. Bunlardan biri Ekle sekmesinde bulunan Resimler grubundaki Resim aracının kullanılmasıdır. Bu araç ile görüntülenen Resim Ekle penceresinden istenilen resim veya resimler seçilir ve Ekle düğmesi kullanılarak işlem tamamlanır.

Sunu içerisindeki herhangi bir resmi silmek için diğerlerinde olduğu gibi nesne seçilir ve Delete tuşu kullanılır. Resmin sağ tuş menüsü kullanılarak boyut ve konum seçeneği yardımı ile resmin boyutlandırılması ve belge içindeki konumu ayarlanabilir.

Kuruluş Şemaları

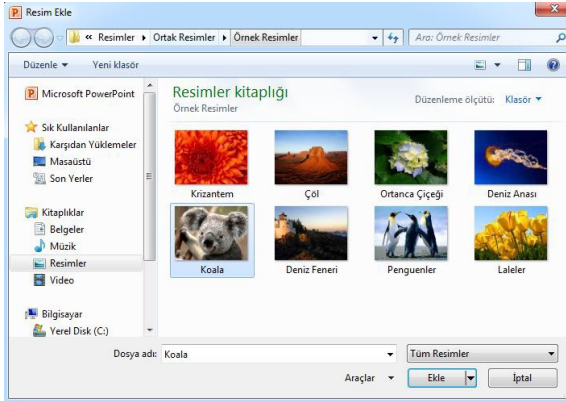

Figure 3: Resim Ekle Penceresi.

Kuruluş Şemaları

PowerPoint, eklenen resimler üzerinde; renk, konum, hizalama, kırpma, boyut gibi birçok özelliğin değiştirilmesine izin verir. Resimleri düzenlemek için Resim araçları bağlamsal sekmesi kullanılır. Sunuda bulunan herhangi bir resmin seçilmesiyle bu sekme görüntülenir. Resim Araçları bağlamsal sekmesinin alt gruplandırılmıştır.

Kuruluş Şemaları

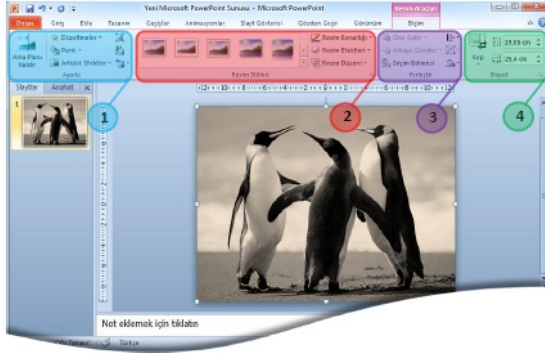

Figure 4: Biçim Sekmesi.

Kuruluş Şemaları

1. **Ayarlar Grubu** Resmin netliği, renk tonu, renk doygunluğu, saydamlığı gibi görselliğe hitap eden unsurlarının yer aldığı düzenleme bölümüdür.
2. **Resim Stilleri Grubu** Bu bölümde resmin kenar boşlukları, arka dolgu rengi, çerçeve şekli gibi öğeler yer almaktadır.
3. **Yerleştir Grubu** Bu grupta bulunan komutlar yardımıyla resmin slayt içerisindeki konumlandırılması yapılır. Resmin döndürülmesi ve hizalanmasına yönelik komutlar da bu grupta yer alır.
4. **Boyut Grubu** Bu grubun en önemli bileşeni Kırp aracıdır. Bu araç ile istenmeyen parçalar kaldırılabilir.

Grafik Nesneleri

Ekleme, Kullanma

Grafik Ekle penceresinin sol bölümünde grafik türleri kategoriler halinde listelenmektedir. Bu kategorili yapı sayesinde istenilen grafik türüne kolayca erişilebilir.

Ekleme, Kullanmak

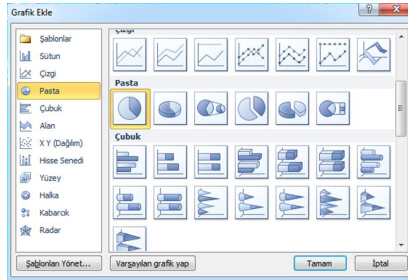

Figure 5: Grafik Ekle.

Eklemek, Kullanmak

Grafik türü belirlendiğinde seçilen grafiğe ait veri tablosu, otomatik olarak Excel programı içerisinde açılır. Excel programında gerekli bilgi girişleri (kategori ve seri değerleri) yapılır ve program kapatılır. Oluşturulan grafik Excel'deki değerlere göre güncellenir.

Ekleme, Kullanmak

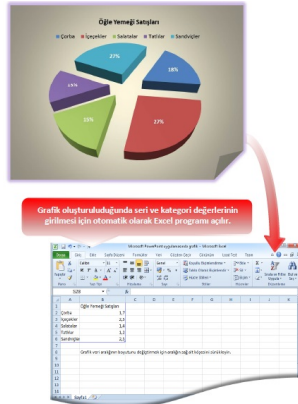

Figure 6: Grafik Ekleme ve Grafik Değerlerinin Girilmesi.

Eklemek, Kullanmak

Diğer nesnelerde olduğu gibi sunuya grafik eklendiğinde grafik düzenlemeye yönelik Grafik Araçları bağlamsal sekmesi oluşturulmuştur. Bu sekme Tasarım, Düzen ve Biçim olmak üzere 3 alt sekmeden oluşur. Bu sekmeler grafiğe ait tür, veri, stil, etiket gibi özelliklerin düzenlenmesinde kullanılır.

Tasarım sekmesi grafiğe ait verileri, stilleri, gösterim biçimlerini, düzenleri ve türleri organize etmek için kullanılır.

Ekleme, Kullanmak

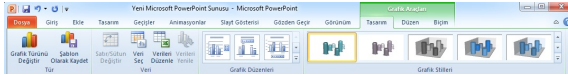

Figure 7: Tasarım Sekmesi.

Ekleme, Kullanma

Düzen sekmesi grafiğe ait biçimsel değişiklikler, grafiğe eklenebilecek öğeler, grafiğe özel etiketler, eksenler, arka planlar ve çözümlmeler ile veri gösterimlerini düzenlemede kullanılır.

Ekleme, Kullanmak

Figure 8: Düzen Sekmesi.

Ekleme, Kullanma

Biçim sekmesi grafiğe ait biçimsel seçimler, şekil stilleri, WordArt stilleri, grafiğe ait yerleşimler ve grafik boyutlarının değiştirilmesine olanak tanır.

Ekleme, Kullanmak

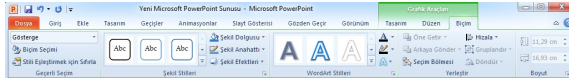

Figure 9: Biçim Sekmesi.

Ekleme, Kullanma

Grafik araçları bağlamsal sekmesinden birçok ayarlama yapılabildiği gibi grafik sağ tuş menüsü kullanılarak da bazı özellikler ayarlanabilir. Bu menüden seriler ve kategoriler isimlendirilebilir, yeni etiketler eklenebilir veya grafik türü değiştirilebilir.

Ekleme, Kullanmak

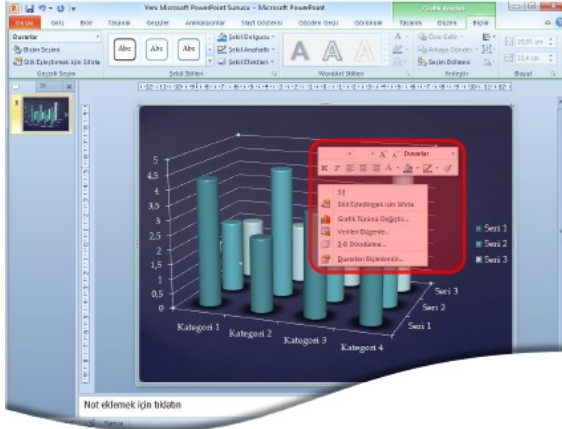

Figure 10: Grafik Sağ Tuş Menü.

Ekleme, Kullanma

Smart Grafiği

Smart grafikleri görsel olarak organize etmek için kullanılır. Sunu içeriğini resimlerle ilişkilendirerek çeşitli çizimler, listeler, diyagramlar yardımıyla sunmada SmartArt grafiklerini kullanmak oldukça etkilidir. Sunulara SmartArt grafiği eklemek için Ekle sekmesinde bulunan Çizimler grubundaki SmartArt komutu kullanılır.

Ekleme, Kullanmak

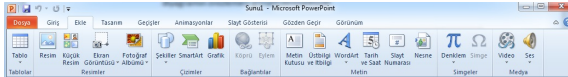

Figure 11: Çizimler Grubu-SmartArt.

Eklemek, Kullanmak

SmartArt komutunun kullanımıyla SmartArt Grafiği Seç penceresi görüntülenir. SmartArt Grafiği Seç penceresinin sol bölümünde grafik türlerine göre kategorilendirilmiş seçenekler bulunmaktadır. Pencerenin orta bölümünde seçilen kategoriye ait diyagramlar bulunmaktadır. Pencerenin sağ bölümünde ise seçilen diyagramın önizlemesi görüntülenmektedir. Bu pencere sunu içeriğine göre hangi SmartArt grafiğinin kullanılacağını seçmede oldukça kullanışlıdır.

Ekleme, Kullanmak

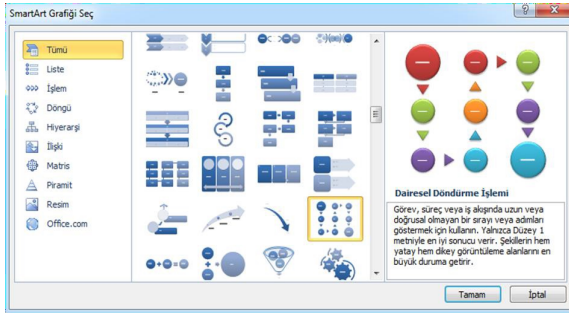

Figure 12: SmartArt Grafiği Seç.

Ekleme, Kullanma

Sunuya bir SmartArt grafiği eklendiğinde bu nesneye özel olarak SmartArt Araçları bağlamsal sekmesi oluşturulur. Grafik araçları bağlamsal sekmesi Tasarım ve Biçim adında iki alt sekmeden oluşur.

Tasarım sekmesi grafiğe ait stilleri, gösterim biçimlerini düzenleri ve türleri organize etmek için kullanılır. Ayrıca grafik üzerinde yapılan değişiklikleri sıfırlamak için kullanılan sıfırlama bileşenleri de bu sekmede yer alır.

Ekleme, Kullanmak

Figure 13: SmartArt Araçları-Tasarım.

Ekleme, Kullanma

Biçim sekmesi ise grafiğe ait biçimsel düzenlemeleri, şekil stilleri, WordArt stilleri, grafiğe ait yerleşimler ve grafik boyutlarının değiştirilmesine olanak tanıyan komutları içerir.

Eklemek, Kullanmak

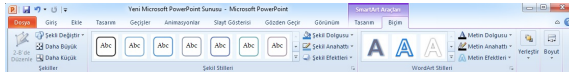

Figure 14: SmartArt Araçları-Biçim.

Ekleme, Kullanma

SmarArt grafiğinin sol kısmında grafiğin kutucularına veri girişi yapılması için Metninizi buraya yazın alanı görüntülenir. Bu alanda madde imleri hiyerarşik bir şekilde kullanılarak veri girişi yapılır. Her madde için bir kutucuğu gösterir.

Ekleme, Kullanmak

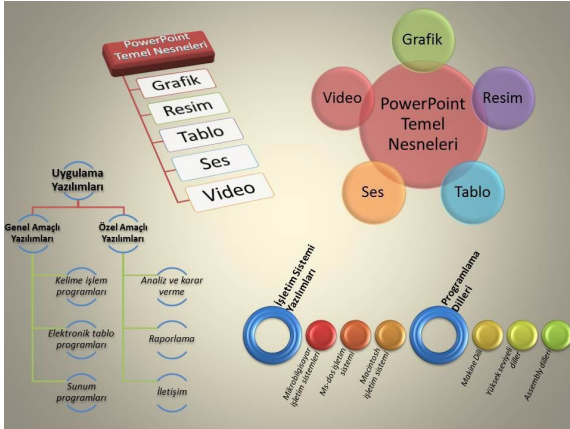

Figure 15: SmartArt Örnekleri.

Çizim

Sunuda görselliği arttırmak ve konuyu daha anlaşılır kılmak için slaytlara çizimler eklemek mümkündür. Çeşitli çizimler, oklar, şekiller vb. birçok bileşen Ekle sekmesinde bulunan Çizimler grubundaki Şekiller menüsü yardımıyla seçili slayta eklenebilir. Herhangi bir şekil seçildikten sonra fare işaretçisi “+” işareti alır ve şekil farenin sol tuşu yardımı ile çizilir. İstenirse çizilen bir şekil boyutlandırılabilir veya değişimi yapılabilir. Bu işlemler için şekli sınırlayan kenarlarıdaki yuvarlak kutucuklardan faydalanılır. Bu kutucuklardan tutularak yeniden boyutlandırma işlemi yapılabilir.

Çizim

Figure 16: Ekle Sekmesi-Şekil.

Çizim

Sunuya eklenen bir şekil seçili haldeyken Çizim Araçları bağlamsal sekmesi oluşur. Bu sekmeden şekillere yönelik stil, konum veya boyut gibi birçok ayarlama yapılabilir.

Çizim

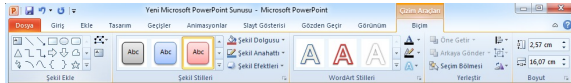

Figure 17: Çizim Araçları-Bağlamsal Sekmesi.

Çizim

Bu ayarlamaların yanı sıra şekil sağ tuş menüsünden erişilen Şekil Biçimlendir penceresinde de şekillere yönelik birçok özellik düzenlenebilir. Bu pencereden şekle ait dolgu, çizgi rengi, çizgi stili, gölge, yansıma, parlaklık, boyut, konum veya efekt gibi özellikler düzenlenebilir.

Çizim

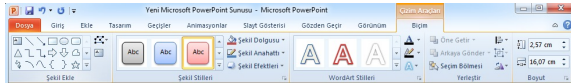

Figure 18: Şekil Örnekleri.

Çıktıları Hazırlamak

Hazırlık

Ofis paketinin diğer programlarında olduğu gibi PowerPoint programında da çeşitli yazdırma seçenekleri bulunmaktadır. Bu seçenekler genellikle birbirine benzetmekle beraber her programın kendine özgü bileşenleri de bulunmaktadır. Bu anlatımda özellikle Powerpoint programında kullanılan yazdırma seçeneklerine değinilmek istenirse, Sayfa menüsünde bulunan yazıcı özellikleri ve yazdırma seçenekleri listesi görüntülenir.

Hazırlık

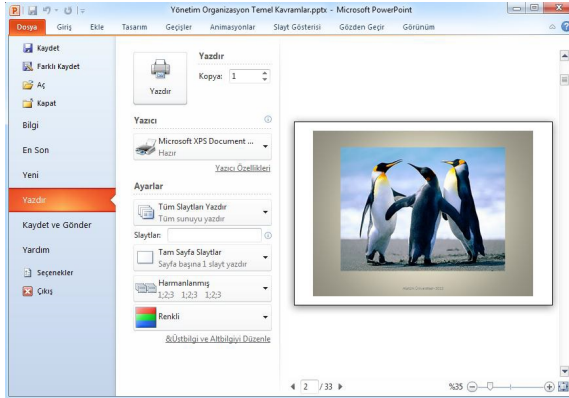

Figure 19: Yazdırma Sekmesi.

Kontrol ve Sunum

Yazdır sekmesinde, varsayılan yazıcı özellikleri ve belgenin ön izlemesi otomatik olarak görüntülenir. Yazdır komutu ile belge, seçili ayarlara göre yazdırılır. Ayrıca yazıcı özelliklerini değiştirmek için yazıcı adı altında bulunan Yazıcı Özellikler bölümü kullanılabilir.

Kontrol ve Sunum

Yazdırma Seçenekleri sayesinde sununun kopya sayısı, yazdırılacak slayt sayısı, bir sayfaya kaç slayt yazdırılacağı renk seçenekleri gibi özellikler ayarlanabilir. Yazdır sekmesinde bulunan Ayarlar grubundaki Slaytlar açılır listesinden Yazdırma Düzeni ve Dinleyici Notları seçenekleri ayarlanabilir.

Kontrol ve Sunum

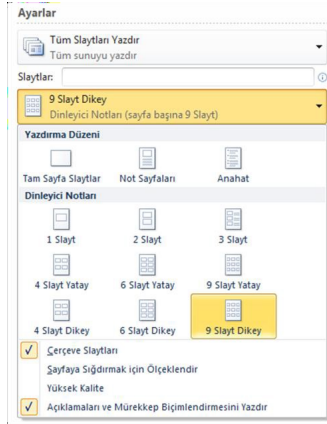

Figure 20: Yazdırma Ayarları.

Kontrol ve Sunum

Konuşmacı, slayt gösterisini yapmadan önce dinleyicilere sunuyu bir sayfada 1,3,4,6 veya 9 slayt olacak şekilde dağıtabilir. Bu işlem için sunu, Dinleyeci Notları biçiminde yazdırılmalıdır.

Kontrol ve Sunum

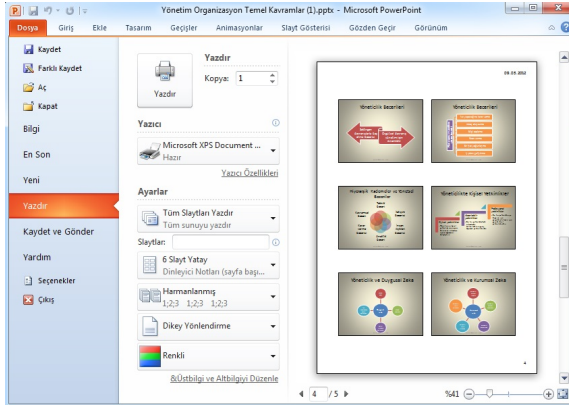

Figure 21: Dinleyici Notları.

Kontrol ve Sunum

PowerPoint programında hazırlanan sunuların tam ekran olarak sunu görünümünde sunulması Slayt Gösterisi olarak tanımlanır. herhangi bir sunuyu sunum modunda görüntülemek için Slayt Gösterisi sekmesinde bulunan Slayt Gösterisini Başlat grubundaki komutlar kullanılır. Bu gruptaki F5 komutu kullanılarak ilk slyattan itibaren slayt gösterisi başlatılır.

Kontrol ve Sunum

Slayt gösterisi sırasında, sunumun sol alt köşesinde yerleşik olarak slaytlar arası geçişi sağlayan düğmeler(ileri-geri) ve önemli noktaları vurgulamak için kullanılan kalem ve vurgulayıcı araçları bulunmaktadır. Ayrıca sunudaki herhangi bir slayda erişmeyi sağlayan bir menü de slayt gösterisi sırasında görüntülenebilir. Ayrıca Sunumu görünümü kullanılarak, sunu konuşmacı notlarıyla birlikte bir konuşmacının bilgisayarında ve aynı anda notların görünmediği şekliyle başka bir ekranda görüntülenebilir. Slayt gösterisini sunu görünümde başlatmak için Slayt Gösterisi ve sekmesinde bulunan Mönitörler grubundaki Sunucu Görünümünü Göster seçeneği kullanılır.

Kontrol ve Sunum

Powepoint programında hazılanan bir sunu, konuşmacı olmadan kendi kendine çalışan bir slayt gösterisi olarak hazılanabilir. Ayrıca Slayt gösterisinin sunulması için, sunumdan önce bir zamanlama provası yapılabilir.